

۱۷۵۱۸۷۵

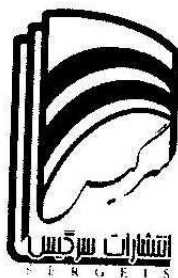
«با نام و یاد خدا»

نظر و گذری پیرامون رفتارشناسی فرهنگی ایرانیان

حسین مصلحتی

محمّد همدی

حمید عبادی

سرشناسه	محمدی، محمد
عنوان و نام پدیدآور	نظروگذری پیرامون رفتارشناسی فرهنگی ایرانیان / محمد محمدی، حسین مصلحتی، حمید عبادی
مشخصات نشر	تهران: انتشارات سرگیس، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	[۸۶] ص: ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	978-600-8086-33-8
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص: [۸۴] - [۸۶].
موضوع	ویژگی‌های ملی ایرانی
موضوع	National characteristics, Iranian
موضوع	ایرانیان -- هویت قومی
موضوع	Iranians -- Identity
موضوع	ویژگی‌های ملی ایرانی -- جنبه‌های جامعه‌شناختی
موضوع	National characteristics, Iranian -- Sociological aspects
شناسه افزوده	مصلحتی، حسین، ۱۳۴۵ -
شناسه افزوده	عی، حمید، ۱۳۵۸ -
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۷ ع ۳/م/DSR۶۳
رده‌بندی دیویی	۹۵۵.۰۲
شماره کتابشناسی ملی	۵۳۲۴۱۰۰

نظر و گذری پیرامون

رفتارشناسی فرهنگی ایرانیان

انتشارات سرگیس

نویسنده: محمد محمدی، حسین مصلحتی، حمید عبادی

ویراستار: حسین مصلحتی

طراح جلد: حمید عبادی

ناشر: سرگیس

تیراژ: ۱۰۰ جلد

بها: ۱۷۰۰۰ تومان

نوبت و سال چاپ: اول پاییز ۱۳۹۷

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۸۶-۳۳-۸

آدرس: خیابان انقلاب، بین خیابان دانشگاه و خیابان ابویرحان، ساختمان فروردین، طبقه همکف، واحد یک

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۱۹۱۶ - همراه: ۰۱۳۶۲۸۹-۰۹۱۲

Email: Sergispress@gmail.com

هرگونه استفاده از جلد و متن کتاب (اعم از زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری، تهیه CD) بدون اجازه کتبی ناشر و مؤلف ممنوع است و در صورت مشاهده از متخلفان به‌موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی دارد.

فهرست مطالب

۸.....	مقدمه
۱۱.....	فصل اول: فرهنگ و اهمیت آن
۱۱.....	تعریف و تبیین فرهنگ
۱۴.....	تکات این اهمیت در مبحث شناخت فرهنگ
۱۸.....	ویژگی‌های فرهنگ
۲۲.....	عوامل فرهنگ
۲۳.....	عملکرد فرهنگ
۲۵.....	خود آزمایی فصل اول
۲۶.....	فصل دوم روش‌های بررسی سطوح فرهنگی
۲۶.....	چرایی بررسی سطوح فرهنگی
۲۸.....	سطوح فرهنگ و تحلیل و تبیین آن
۳۰.....	اولویت‌های سطح فرهنگ عمومی
۳۱.....	بایسته‌ها در سطح فرهنگ عمومی
۳۲.....	مؤلفه‌های فرهنگ با عنایت به سطوح فرهنگی
۳۴.....	خود آزمایی فصل دوم
۳۵.....	فصل سوم روش‌های بررسی فرهنگ جامعه‌ی ایرانی
۳۵.....	سطوح فرهنگ
۳۹.....	فرهنگ فردی جامعه‌ی هدف
۳۹.....	فرهنگ سیاسی جامعه‌ی هدف
۴۱.....	فرهنگ اجتماعی جامعه‌ی هدف
۴۲.....	فرهنگ اقتصادی جامعه‌ی هدف

۴۲	خود آزمایی فصل سوم:
۴۳	فصل چهارم رفتار و رفتارشناسی
۴۳	اهمیت مطالعه‌ی رفتار و توجه به رفتارشناسی
۴۴	چیستی رفتار
۴۵	تعریف و تبیین رفتارشناسی
۴۵	تعریف رفتارشناسی فرهنگی
۴۶	هدف از رفتارشناسی
۴۶	تعریف رفتار اجتماعی
۴۶	اصول رفتار اجتماعی
۴۷	اهمیت رفتار اجتماعی
۴۷	اقوام و رفتار اجتماعی
۴۸	تأثیر نوع پوشش بر رفتار اجتماعی
۴۸	فرهنگ ذهنی و رفتار اجتماعی
۴۹	خود آزمایی فصل چهارم
۵۰	فصل پنجم بررسی ویژگی‌های رفتاری - فرهنگی ایرانیان
۵۰	شناخت زیست بوم
۵۱	تعریف زیست بوم
۵۱	شاخص‌ها و ویژگی‌های زیست بوم
۵۳	آشنایی با رفتارشناسی فرهنگی ایرانیان
	بازتاب رفتارشناسی فرهنگی ایرانیان در آثار و تولیدات مکتوب گردشگران،
۵۴	بازرگانان و تجار، و مأموران سیاسی
۵۶	مهم‌ترین ویژگی‌های مشترک رفتار فرهنگی ایرانیان
۶۲	خود آزمایی فصل پنجم
۶۳	فصل ششم آشنایی با فعالیت‌های فرهنگی و مصرف کالاهای فرهنگی
۶۳	چیستی فعالیت‌های فرهنگی و گستردگی آن‌ها

۶۳.....	حوزه‌های فعالیت‌های فرهنگی.....
۶۴.....	اصول حاکم بر فعالیت‌های فرهنگی.....
۶۵.....	طبقه بندی فعالیت‌های فرهنگی از منظر نوع فعالیت.....
۶۵.....	طبقه بندی فعالیت‌های فرهنگی از منظر عمق تأثیرگذار.....
۶۶.....	طبقه بندی فعالیت‌های فرهنگی از منظر حوزه‌ی فعالیت.....
۶۷.....	مهم‌ترین فعالیت‌های فرهنگی اقوام ایرانی.....
۶۹.....	کالا و محصول فرهنگی.....
۷۰.....	انواع و رنگ‌های کالاهای فرهنگی.....
۷۰.....	تقسیم بندی، شاخ کالاهای فرهنگی.....
۷۱.....	مصرف کنندگان کالاهای فرهنگی.....
۷۲.....	مصرف کالاهای فرهنگی و هویت اجتماعی.....
۷۳.....	تقاضای مصرف کالاهای فرهنگی.....
۷۵.....	فصل هفتم آسیب‌های رفتار فرهنگی.....
۷۵.....	تعریف و تبیین آسیب‌های رفتار فرهنگی.....
۷۵.....	رویکردهای شایع آسیب‌های رفتار فرهنگی.....
۷۶.....	آسیب شناسی رفتارهای فرهنگی.....
۷۷.....	نگاهی به مهم‌ترین آسیب‌های رفتار فرهنگی در جامعه‌ی امروز.....
۸۰.....	دلایل بروز آسیب‌های رفتار فرهنگی.....
۸۲.....	راهکارهایی در جهت پیشگیری از آسیب‌های رفتار فرهنگی.....
۸۴.....	فهرست منابع (کتابنامه).....

مقدمه

«فرهنگ» و «فرهنگ» از جمله مفاهیمی هستند که از دیرباز تاکنون، مطرح بوده‌اند. مفاهیمی که ابعاد و موضوعات مربوط به آن؛ در گذر زمان، تنوع و تعدد بسیاری یافته است. امروزه نیز به واسطه‌ی همین طرح مسأله و حساسیت و اهمیت بیش از حد پدیده مفاهیم و موضوعاتی، حجم قابل توجهی از پژوهش‌ها و تحقیقات، به آن‌ها اختصاص یافته است.

در همین راستا، یکی از موضوعات مرتبط با رفتار و فرهنگ، همانا «رفتارشناسی فرهنگی» است که به بحث و بررسی پیرامون رفتار فرهنگی مردم یک کشور می‌پردازد. با عنایت بدین موضوع، ما در اینجا قصد داریم «رفتارشناسی فرهنگی ایرانیان» را مورد مطالعه و بررسی قرار دهیم. اینک، رفتار فرهنگی و ویژگی‌های فرهنگی و رفتاری جامعه‌ی ایرانی چیست؟ اقوام مختلف ایرانی دارای چه رسوم، آداب و سنن و آیین‌هایی هستند یا بودند؟ میزان استفاده و چگونگی بهره‌مندی از کالاها و فعالیت‌های فرهنگی، تا چه حد است؟ آیا فعالیت‌های فرهنگی هر قومی، برگرفته از افکار و اندیشه‌های همان قوم است؟ آیا آسیب‌هایی، رفتار فرهنگی ایرانیان را تهدید می‌کنند؟ بطور کلی، نظام فرهنگی ایران، با چه آسیب‌هایی رو به روست و راهکارهای کاهش آسیب‌ها یا تبدیل آن‌ها به فرصت‌ها، کدام هستند؟

بی‌تردید فرهنگ ایران، با توجه به سابقه و تاریخ تمدن و فرهنگی عظیم، یکی

از غنی‌ترین فرهنگهای جهان به شمار می‌رود و حتی با عنایت به مستندات تاریخی و عناصر مادی و معنوی فرهنگی، می‌توان اذعان داشت که ایران، یکی از سه تمدن برتر عصر حاضر است. کشوری با میراث فرهنگی معنوی عظیمی که اگر مورد غفلت و بی‌توجهی قرار گیرد و برنامه ریزی‌های دقیق فرهنگی، اجتماعی و... در جهت حفظ و نگهداری از آن به عمل نیاید با آسیبها و مسائل متعددی رو به رو خواهد شد. پس ضروری است که بیش از پیش به رفتارشناسی فرهنگی و فرهنگ پادشاه مردم ایران زمین، توجه نماییم و دستیابی به توسعه و اعتلای فرهنگی، را یک ضرورت تلقی کنیم.

امروزه نظام فرهنگی جامعه‌ی ایرانی، نیازمند مدیریت هرگونه شکاف، اختلال و اختلاف میان ارزشها، هنجارهای رفتاری و فرهنگی و اوضاع عینی زیست فرهنگی جامعه است. در جامعه‌ی معاصر، آسیب‌های رفتار فرهنگی، باعث آن می‌شوند که ساختارها، رفتارها، ارزشها و هنجارهای فرهنگی جامعه، دچار اختلال و ناکارآمدی شوند. پس حتماً از این اوضاع، ضرورتی اساسی تلقی می‌گردد.

بر این اساس، بررسی و شناسایی دقیق رفتار فرهنگی و عوامل تهدید کننده‌ی آن، موضوع مهم و حساسی است که می‌طلبد در این خصوص پژوهش‌های علمی بسیاری انجام پذیرد و کتب متعددی مورد تدوین و تألیف قرار گیرد، اما بی‌شک گستره‌ی وسیع فرهنگ و رفتار و پیچیدگی آسیب‌های رفتار فرهنگی و همچنین محدودیت منابع درخور؛ اجازه‌ی بررسی جامع و کامل این موضوع را عملاً به ما نمی‌دهد. از این رو، ما با عرضه‌ی این کتاب، سعی داریم تنها به ترسیم خطوط کلی فرهنگ و مسائل مربوط به آن در محدوده‌ی رفتارشناسی فرهنگی مردم و اقوام ایرانی، بسنده نماییم. البته با این امید که در کتب و آثار بعدی بتوانیم ابعاد

دیگری از این مقوله مهم را به بحث و نظر بگذرانیم. کتاب «نگاهی به رفتارشناسی فرهنگی ایرانیان» با درک لایه‌های اساسی رفتار و فرهنگ و نفوذ به حوزه‌های مختلف رفتارشناسی فرهنگی، در واقع امکان آن را برای خواننده‌ی دانشجو، فراهم می‌سازد تا در شناخت و بررسی اصول رفتارشناسی فرهنگی و تحلیل‌های فرهنگی در سطوح مختلف آن؛ توفیق حاصل نماید.

اثر حاضر، به گونه‌ای طرح ریزی شده و تدوین یافته است که سرفصل‌ها و محورهای موضوعی آن می‌تواند برای هر فراگیر و دانشجویی بویژه دانشجویان دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد مدیریت امور فرهنگی، مؤثر و خواندنی باشد. در مجموع باید اذعان نمود که اثر حاضر اگرچه ممکن است به صورت گذرا به رفتارشناسی فرهنگی ایرانیان اشاره کرده باشد اما دور از انصاف خواهد بود که به آموزه‌ها و تحلیل‌های رفتارشناسی فرهنگی ارائه شده‌ی این اثر بی‌توجه باشیم. از این منظر می‌توان گفت که کتاب حاضر در جمله آثار آثاری است که بدین فصاحت و صراحت، به طرح، تبیین و تحلیل رفتارشناسی فرهنگی و مسائل مربوط به آن، همت گمارده است. امید آنکه اثر مذکور بتواند دانشجویان عزیز و فعال را در جهت نیل به درک و شناختی درخور توجه و تأمل برانگیز نسبت به مقوله‌ی فوق، کمک نماید و به واقع، مفید و ارزشمند باشد.

حسین مصلحتی

حمید عبادی

پاییز - یک‌هزار و سیصد و نود و هفت